Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU MÄÄRUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

31. juuli 2020*

Tühistamishagi ja kahju hüvitamise nõue – Avalik teenistus – Lepingulised töötajad – Tööle võtmata jätmine võimetuse tõttu täita ametiülesandeid – Hagi esitamise tähtaeg – Imperatiivsus – Hilinemine – Tähtaja arvutamine – Selle kuupäeva kindlaksmääramine, millest alates võib huvitatud isik otsuse sisuga tutvuda – Ilmselge vastuvõetamatus

Kohtuasjas T-272/19,

**TO**, elukoht Brüssel (Belgia), esindaja: advokaat É. Boigelot,

hageja,

*versus*

Euroopa välisteenistus, esindajad: S. Marquardt ja R. Spac,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 270 alusel esitatud nõue tühistada esiteks Euroopa välisteenistuse 15. juuni 2018. aasta otsus, millega hagejale teatati, et ta ei täida kõiki Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste artiklis 82 sätestatud töölevõtmise tingimusi ja teda ei saa lepingulise töötajana Euroopa välisteenistuses tööle võtta, ja teiseks Euroopa välisteenistuse 14. jaanuari 2019. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata hageja 14. septembri 2018. aasta kaebus, ning nõue mõista välja hüvitis hagejale väidetavalt tekitatud kahju eest,

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: president J. Svenningsen, kohtunikud R. Barents, C. Mac Eochaidh, T. Pynnä (ettekandja) ja J. Laitenberger,

kohtusekretär: E. Coulon,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

**määruse**

## Vaidluse taust

1 Euroopa välisteenistuse töölepingute sõlmimiseks volitatud asutus teatas 15. juuni 2018. aasta otsusega hagejale, kes kandideeris lepingulise töötaja ametikohale Euroopa välisteenistuses, et ta ei vasta kõigile Euroopa Liidu muude teenistujate teenistustingimuste (edaspidi „teenistustingimused“) artiklis 82 ette nähtud töölevõtmise tingimustele ja teda ei saa tööle võtta lepingulise töötajana. Euroopa välisteenistus saatis selle otsuse hageja isiklikule e-posti aadressile 15. juunil 2018.

2 Hageja esitas 14. septembril 2018 Euroopa Liidu ametnike personalieeskirjade (edaspidi „personalieeskirjad“) artikli 90 lõike 2 alusel selle otsuse peale kaebuse. Kaebus esitati elektrooniliselt hageja õigusnõustaja ametlikult e-posti aadressilt ning kaebuse koopia saadeti hageja isiklikule e-posti aadressile.

3 Euroopa välisteenistuse töölepingute sõlmimiseks volitatud asutus jättis 14. jaanuari 2019. aasta otsusega hageja kaebuse rahuldamata. Euroopa välisteenistus saatis selle otsuse hagejale ja tema õigusnõustajale kõigepealt programmi Ares kaudu – mis on dokumendihaldussüsteem, mis võimaldab saata e-kirja adressaatidele, kes ei ole Euroopa välisteenistuse töötajad – 14. jaanuaril 2019 kell 17:46 ning seejärel samal päeval e-kirjaga kell 17:52 ja kell 18:05.

4 Hageja saatis 15. jaanuaril 2019 kell 8:40 oma õigusnõustajale selle otsuse kohta e-kirja samalt e-posti aadressilt, mida kasutas Euroopa välisteenistus kõnealuse otsuse ja 15. juuni 2018. aasta otsuse saatmiseks.

5 Euroopa välisteenistus palus e-kirjaga 14. jaanuaril 2019 kell 17:52 ja kell 18:05 ning seejärel 22. jaanuaril 2019 hagejal kinnitada, et see otsus on kätte saadud. Neile palvetele ei vastatud.

## Menetlus ja poolte nõuded

6 Hageja esitas hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 25. aprillil 2019.

7 Euroopa välisteenistus esitas 16. septembril 2019 kostja vastuse.

8 Üldkohtu presidendi 17. oktoobri 2019. aasta otsusega määrati kohtuasi uue, kaheksandasse kotta kuuluva ettekandja-kohtuniku lahendada.

9 Hageja repliik saabus Üldkohtu kantseleisse 5. novembril 2019.

10 Euroopa välisteenistus esitas 24. jaanuaril 2020 vasturepliigi.

11 Üldkohus (kaheksas koda) esitas 14. veebruaril 2020 ettekandja-kohtuniku ettepanekul ja Üldkohtu kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames pooltele kirjalikud küsimused, millele palus vastata kirjalikult.

12 Pooled esitasid vastused Üldkohtu küsimustele 2. märtsil 2020.

13 Üldkohtu presidendi ettepanekul otsustas Üldkohus kodukorra artikli 28 alusel 21. aprillil 2020 suunata kohtuasja laiendatud kooseisule.

14 Hageja taotles 28. aprillil 2020 Üldkohtu kantseleisse esitatud dokumendiga kohtuistungi korraldamist. Euroopa välisteenistus ei esitanud ette nähtud tähtaja jooksul kohtuistungi korraldamise kohta oma seisukohta.

15 Hageja palub Üldkohtul:

– tühistada 15. juuni 2018. aasta otsus, millega Euroopa välisteenistuse töölepingute sõlmimiseks volitatud asutus teatas hagejale, et ta ei vasta kõigile teenistustingimuste artiklis 82 ette nähtud töölevõtmise tingimustele ja teda ei saa Euroopa välisteenistuse lepingulise töötajana tööle võtta;

– tühistada 14. jaanuari 2019. aasta otsus, millega sama asutus jättis rahuldamata 14. septembril 2018 esitatud kaebuse (edaspidi „vaidlustatud otsus“);

– mõista Euroopa välisteenistuselt tema kasuks välja mitmesuguseid hüvitisi;

– mõista kohtukulud välja Euroopa välisteenistuselt.

16 Euroopa välisteenistus palub Üldkohtul:

– jätta hagi rahuldamata, kuna see on osaliselt vastuvõetamatu ja osaliselt põhjendamatu;

– mõista kohtukulud välja hagejalt.

17 Lisaks väidab Euroopa välisteenistus vastureplikis, et hagi on vastuvõetamatu, kuna hagiavaldus on esitatud hilinenult.

## Õiguslik käsitlus

18 Kodukorra artikli 126 kohaselt võib Üldkohus juhul, kui hagi on ilmselgelt vastuvõetamatu, lõpetada ettekandja-kohtuniku ettepanekul igal ajal ja ilma menetlust jätkamata kohtuasi põhistatud määrusega. Käesolevas asjas leiab Üldkohus, et tal on kohtuasja toimikus sisalduvate dokumentide põhjal piisavalt teavet, ja otsustab lahendada kohtuasja ilma menetlust jätkamata, kuigi hageja palus Üldkohtul korraldada kohtuistung (vt selle kohta 24. septembri 2008. aasta kohtumäärus Van Neyghem *vs.* komisjon, T-105/08 P, EU:T:2008:402, punkt 21, ja 2. detsembri 2010. aasta kohtumäärus Apostolov *vs.* komisjon, T-73/10 P, EU:T:2010:495, punkt 11).

19 Kodukorra artikli 130 alusel vastuvõetamatuse vastuväidet vormiliselt tõstatamata väidab Euroopa välisteenistus vastureplikis esimest korda, et vaidlustatud otsus tehti hagejale teatavaks 14. jaanuaril 2019 ning et personalieeskirjade artikli 91 lõike 3 kohane kolmekuuline tähtaeg hagi esitamiseks, mida pikendati seoses vahemaadega kümne päeva võrra, hakkas seega kulgema 14. jaanuaril 2019 ja lõppes 24. aprillil 2019. Järelikult on 25. aprillil 2019 esitatud hagiavaldus vastuvõetamatu, kuna see on esitatud hilinenult.

20 Olgu märgitud, et personalieeskirjade artikli 91 lõike 3 kohaselt tuleb hagi esitada kolme kuu jooksul pärast kaebust käsitleva otsuse teatavakstegemist. Vastavalt kodukorra artiklile 60 pikendatakse menetlustähtaegu seoses vahemaadega kümne päeva võrra.

21 Esiteks tuleb tagasi lükata hageja argument, et vastuvõetamatuse põhjendus, mille Euroopa välisteenistus vastureplikis esitas, on uus väide, mis on kodukorra artikli 84 kohaselt vastuvõetamatu.

22 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on personalieeskirjade artiklites 90 ja 91 ette nähtud kaebuste ja hagide esitamise tähtajad avaliku korra küsimused ja nende kohaldamist ei saa jätta poolte otsustada, kusjuures kohus peab kas või omal algatusel kontrollima, kas neist on kinni peetud. Need

tähtajad vastavad õiguskindluse nõudele ning vajadusele hoida õigusemõistmise käigus ära diskrimineerimine või meelevaldne kohtlemine (7. juuli 1971. aasta kohtuotsus Müllers *vs.* EMSK, 79/70, EU:C:1971:79, punkt 18, ja 30. jaanuari 2013. aasta kohtuotsus Wahlström *vs.* Frontex, F-87/11, EU:F:2013:10, punkt 32; vt ka 14. jaanuari 2014. aasta kohtumäärus Lebedef *vs.* komisjon, F-60/13, EU:F:2014:6, punkt 36 ja seal viidatud kohtupraktika).

23 Teiseks tuleb märkida, et hageja ei vaidle hagiavalduses vastu sellele, et vaidlustatud otsus saadeti tema ja tema õigusnõustaja e-posti aadressile 14. jaanuaril 2019. Nii märgib ta hagiavalduses, et „Euroopa välisteenistuse ametisse nimetav asutus tegi 14. jaanuaril 2019 hagejale ja tema õigusnõustajale teatavaks oma otsuse 14. septembril 2018 esitatud kaebuse kohta“. Üldkohtu küsimustele vastuseks esitatud seisukohtades väidab hageja, et „tegemist on üksnes teabega otsuses endas märgitud kuupäeva kohta […], mitte aga otsuse kättesaamise ja sellest teadasaamise kohta“. Vastuseks Üldkohtu küsimusele, milles hagejal paluti „täpsustada, millal ja millisel teel sai ta kätte [vaidlustatud otsuse]“, märgib hageja siiski, et see otsus „saadeti talle e-posti teel […] 14. jaanuaril 2019 kell 18:04:43“.

24 Samuti leiab Euroopa välisteenistus, et vaidlustatud otsus tehti hagejale nõuetekohaselt teatavaks 14. jaanuaril 2019, mistõttu möödus hagi esitamise tähtaeg 24. aprillil 2019, samas kui hageja väidab Üldkohtu küsimustele esitatud vastuses, et see tähtaeg möödus 25. aprillil 2019 ehk hagiavalduse esitamise päeval. Hageja on nimelt seisukohal, et „[k]ui soovitakse, et [kodukorra artikli 58 lõike 1 punktil a] oleks õiguslik mõju ja tähendus, siis tuleb sellest järeldada, et hagi esitamise tähtaja arvutamisel loetakse akt kättetoimetatuks järgmisel päeval pärast päeva, mil see ametnikule saadeti“ ning „[k]äesoleval juhul hakkab täheaeg kulgema 15. jaanuarist 2019, mitte 14. jaanuarist 2019“.

25 Hageja vastusest Üldkohtu küsimustele ilmneb, et hagi esitamise tähtaja arvutamine põhineb kodukorra artikli 58 lõike 1 ebaõigel tõlgendamisel.

26 Kodukorra artikli 58 lõike 1 punkt a näeb esiteks ette, et „kui päevades, nädalates, kuudes […] väljendatud tähtaega arvutatakse sündmuse toimumise või toimingu tegemise ajast, ei arvestata selle tähtaja sisse päeva, mil see sündmus toimub või toiming tehakse“. Teiseks on kodukorra artikli 58 lõike 1 punktis b sätestatud, et „nädalates, kuudes […] väljendatud tähtaeg lõpeb tähtaja viimase nädala, kuu […] päeval, mis kannab sama nimetust või kuupäeva kui päev, mil toimus sündmus või tehti toiming, millest alates tähtaega arvutatakse“.

27 Euroopa Kohtu 15. jaanuari 1987. aasta kohtuotsuses Misset *vs.* nõukogu (152/85, EU:C:1987:10, punktid 7 ja 8) kujundatud kohtupraktikast nähtub, et vastupidi hageja väidetele ei ole kodukorra artikli 58 lõike 1 punkt a ja artikli 58 lõike 1 punkt b omavahel vastuolus. On tõsi, et tähtaeg hakkab kulgema alles teatavakstegemise päeva lõpust. Kui hagi esitamise tähtaeg on väljendatud kuudes, lõpeb see tähtaeg siiski selle päeva lõpus, millel on tähtajaks määratud kalendrikuul sama number kui otsusest teatamise päeval (12. mai 2009. aasta kohtumäärus CHEMK ja KF *vs.* nõukogu ja komisjon, T-190/08, ei avaldata, EU:T:2009:154, punkt 21).

28 Kui käesoleval juhul tehti vaidlustatud otsus hagejale nõuetekohaselt teatavaks 14. jaanuaril 2019, hakkas hagi esitamise kolmekuuline tähtaeg kulgema 15. jaanuaril kell 00:00, et lõppeda 14. aprilli kesköö̈l. Hagi esitamise tähtaeg, mida pikendati seoses vahemaadega kümne päeva võrra, möödus seega 24. aprilli kesköö̈l. Sellest järeldub, et 25. aprillil 2019 esitatud hagi on esitatud hilinenult.

29 Kolmandaks tuleb niisiis uurida, kas on tõendatud, et vaidlustatud otsus tehti hagejale nõuetekohaselt teatavaks 14. jaanuaril 2019.

30 Seoses sellega tuleb märkida, et kui hageja on hagi esitamise tähtaja arvutamisel eksinud, siis vaidleb ta vastu sellele, et otsusest nõuetekohaselt teatamine toimus 14. jaanuaril 2019. Hageja arvates peaks teatavakstegemise kuupäeva kindlakstegemisel olema otsustava tähtsusega hetk, mil ta sai teada e-kirjaga saadetud vaidlustatud otsusest. Ta sai kõnealusest e-kirjast „tõenäoliselt“ teada alles 15. jaanuari 2019. aasta hommikul.

31 Lisaks eespool punktis 22 viidatud kohtupraktikale tuleb meenutada, et pool, kes tugineb tähtaja ületamisele, st käesoleval juhul Euroopa välisteenistus, peab tõendama kuupäeva, mil nimetatud tähtaeg hakkas kulgema (5. juuni 1980. aasta kohtuotsus Belfiore *vs.* komisjon, 108/79, EU:C:1980:146, punkt 7; vt ka 30. jaanuari 2013. aasta kohtuotsus Wahlström *vs.* Frontex, F-87/11, EU:F:2013:10, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika). Kui tal ei ole võimalik seda täielikult tõendada, tuleb hagi esitamise tähtaja kulgema hakkamise hetke osas tekkinud kahtlusi tõlgendada hageja kasuks (vt selle kohta 5. juuni 1980. aasta kohtuotsus Belfiore *vs.* komisjon, 108/79, EU:C:1980:146, punkt 7, ja 9. juuli 2020. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* HM, C-70/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:544, punkt 123).

32 Tõend, et otsuse adressaat sai sellega tegelikult tutvuda, võib siiski tuleneda erinevatest asjaoludest, eelkõige kui asjaomane institutsioon ei tugine ainult kaudsetele tõenditele, vaid ka tõenditele, sealhulgas huvitatud isiku esitatud tõenditele, millest nähtub, et ta sai oma e-posti aadressile adressaadina e-kirja ning et suure tõenäosusega oli tal võimalik seda avada ja järelikult sellest otsusest nõuetekohaselt teada saada (vt selle kohta 14. jaanuari 2014. aasta kohtumäärus Lebedef *vs.* komisjon, F-60/13, EU:F:2014:6, punkt 44). Kohtupraktika kohaselt võivad ühe poole esitatud faktilised asjaolud kohustada teist poolt esitama selgitust või põhjendust, vastasel korral võib asuda seisukohale, et tõendamiskoormise nõuded on täidetud (vt 17. novembri 2016. aasta kohtuotsus Fedtke *vs.* EMSK, T-157/16 P, ei avaldata, EU:T:2016:666, punkt 39 ja seal viidatud kohtupraktika).

33 Eeltoodut arvestades peab Üldkohus seega kontrollima, kas on tõendatud, et hagi esitamise tähtaeg ei olnud käesolevas kohtuasjas hagi esitamise ajal, st 25. aprillil 2019 möödunud, millega oleks tegemist juhul, kui vaidlustatud otsusest oleks hagejale nõuetekohaselt teatatud 14. jaanuaril 2019.

34 Personalieeskirjade artikli 26 kolmanda lõigu kohaselt on nõuetekohaseks teatamisviisiks tähtkirjaga teatamine koos kättesaamiskinnitusega. Käesoleval juhul otsustas Euroopa välisteenistus seda teatamisviisi mitte kasutada. See teatamisviis ei ole aga ainus võimalik haldusotsustest teatamise viis (vt selle kohta 16. detsembri 2010. aasta kohtumäärus AG *vs.* parlament, F-25/10, EU:F:2010:171, punkt 38, ja 14. jaanuari 2014. aasta kohtumäärus Lebedef *vs.* komisjon, F-60/13, EU:F:2014:6, punkt 42).

35 Eelkõige juhul, kui administratsioon nõustub personalieeskirjade artikli 90 lõike 2 alusel kaebuse esitamisega elektroonilisel teel, käesoleval juhul kaebuse esitaja õigusnõustaja e-posti aadressilt, ja kui koopia saadetakse kaebuse esitaja isiklikule e-posti aadressile, siis arvestades selle suhtlusvahendi valimist huvitatud isiku enda poolt, on õiguspärane, et administratsioon saab vormilise järjepidevuse põhimõtet järgides teha oma vastuse huvitatud isikule teatavaks samuti e-kirja teel, mis on saadetud töölepingute sõlmimiseks volitatud asutuse e-posti aadressilt või tema elektroonilise kirjavahetuse haldamise programmi, käesoleval juhul programmi Ares kaudu kaebuse esitaja ja tema õigusnõustaja e-posti aadressile (vt selle kohta 14. jaanuari 2014. aasta kohtumäärus Lebedef *vs.* komisjon, F-60/13, EU:F:2014:6, punkt 43).

36 Peale selle tuleneb esindatuse põhimõttest, et kui advokaat on esitanud kaebuse isiku nimel, keda ta esindab, loetakse sellele advokaadile vastuse kättetoimetamist sellele isikule teatamiseks (vt selle kohta analoogia alusel 6. mai 2009. aasta kohtuotsus Sergio jt *vs.* komisjon, F-137/07, EU:F:2009:46, punkt 125).

37 Selleks et otsus oleks personalieeskirjade tähenduses nõuetekohaselt teatavaks tehtud, peab sellest olema mitte ainult teatatud adressaadile, vaid tal peab olema ka võimalus selle sisuga tegelikult tutvuda (15. juuni 1976. aasta kohtuotsus Jänsch *vs.* komisjon, 5/76, EU:C:1976:92, punkt 10; vt ka 30. jaanuari 2013. aasta kohtuotsus Wahlström *vs.* Frontex, F-87/11, EU:F:2013:10, punkt 34 ja seal viidatud kohtupraktika).

38 Tuleb tõdeda, et e-kirja saatmine ei taga seda, et adressaat saab kirja kindlalt kätte. Nimelt võib e-kiri jääda kohale jõudmata tehnilistel põhjustel. Juhul kui e-kiri ka toimetati adressaadile kohale, on võimalik, et see ei toimunud samal kuupäeval, kui e-kiri välja saadeti (8. oktoobri 2008. aasta

kohtuotsus Sogelma *vs.* AER, T-411/06, EU:T:2008:419, punkt 77; vt selle kohta ka 28. novembri 2013. aasta kohtuotsus Gaumina *vs.* EIGE, T-424/12, ei avaldata, EU:T:2013:617, punkt 40, ja 7. detsembri 2018. aasta kohtuotsus GE.CO.P. *vs.* komisjon, T-280/17, EU:T:2018:889, punkt 51 (ei avaldata)).

39 Käesoleval juhul tõendas Euroopa välisteenistus, et ta saatis vaidlustatud otsuse hagejale ja tema õigusnõustajale 14. jaanuaril 2019 nii e-kirja teel kui ka programmi Ares kaudu.

40 Euroopa välisteenistuse esitatud tõenditest nähtub veel, et tema osakonnad kasutasid vaidlustatud otsuse saatmisel hagejale sama e-posti aadressi kui see, mida varem kasutati 15. juuni 2018. aasta otsuse saatmisel, mille peale hageja kaebuse esitas, ning et nad ei eksinud sellele aadressile teatades. Lisaks kasutas Euroopa välisteenistus hageja õigusnõustaja puhul sama e-posti aadressi kui see, millelt see nõustaja oli hageja nimel esitanud 14. septembri 2018. aasta kaebuse. Sellest järeldub, et e-posti aadressid, mida Euroopa välisteenistus vaidlustatud otsuse saatmiseks kasutas, olid kehtivad aadressid.

41 Nagu eespool punktis 23 juba mainitud, ei vaidle hageja vastu sellele, et vaidlustatud otsus saadi käesoleval juhul kohe kätte samal ajal selle saatmisega tema ja tema õigusnõustaja e-posti aadressile 14. jaanuaril 2019. Vastuseks Üldkohtu küsimusele, milles hagejal paluti „täpsustada, millal ja millisel teel sai ta kätte [vaidlustatud otsuse]“, märgib hageja, et see otsus „saadeti talle e-posti teel […] 14. jaanuaril 2019 kell 18:04:43“.

42 Eespool punktis 37 viidatud kohtupraktikast nähtub, et selleks, et otsus oleks personalieeskirjade tähenduses nõuetekohaselt teatavaks tehtud, ei pea otsuse adressaat olema selle sisust tegelikult teadlik, vaid talle peab olema antud võimalus sellega tutvuda. Tõend, et otsuse adressaat mitte ainult ei saanud otsust kätte, vaid võis sellega ka tegelikult tutvuda, võib tuleneda erinevatest asjaoludest (14. jaanuari 2014. aasta kohtumäärus Lebedef *vs.* komisjon, F-60/13, EU:F:2014:6, punkt 44).

43 Nii märkis Avaliku Teenistuse Kohus 14. jaanuari 2014. aasta kohtumääruses Lebedef *vs.* komisjon (F-60/13, EU:F:2014:6, punktid 45–48), et on tõendatud, et hagejal oli juurdepääs oma ametlikule e-postile, ta sai kõnealuse e-kirja kätte ning tal oli võimalik see avada ja sellega tutvuda, isegi kui ta oli otsustanud seda e-kirja sel hetkel mitte avada.

44 Käesoleval juhul tuleb märkida, et ka Euroopa välisteenistuse töölepingute sõlmimiseks volitatud asutuse 15. juuni 2018. aasta otsus, mille peale hageja kaebuse esitas, saadeti hagejale e-posti teel samal aadressil. Seda e-posti aadressi kasutas hageja veel selleks, et saata oma õigusnõustajale 15. jaanuaril 2019 kell 8:40 e-kiri, milles ta märkis, et ta sai vaidlustatud otsusest teada.

45 Üldkohtu menetluse poolte esitatud dokumentidest nähtub seega, et hageja ei viita tehnilistele takistustele Euroopa välisteenistuse e-kirjade vastuvõtmisel või nendega tutvumisel ja tal oli juurdepääs isiklikule e-postkastile ning enne ja pärast vaidlustatud otsuse edastamist kasutas ta seda e-postkasti Euroopa välisteenistuse ja oma õigusnõustajaga suhtlemisel.

46 Järelikult on Euroopa välisteenistus esitanud piisavalt faktilisi asjaolusid, mis tõendavad, et vaidlustatud otsus edastati hagejale ja tema õigusnõustajale 14. jaanuaril 2019 ning et hagejal oli võimalik selle otsuse sisuga alates sellest kuupäevast tutvuda.

47 Täpsemalt ei eita hageja seda, et temal või tema õigusnõustajal oli 14. jaanuaril 2019 võimalik vaidlustatud otsusega tutvuda. Vastupidi, ta väidab, et talle ei saa ette heita, et ta ei avanud oma e-postkasti 14. jaanuari 2019. aasta õhtul, ning tema õigusnõustajale ei saa ette heita, et ta ei reageerinud sellele e-kirjale õhtul, tunnistades seega, et selline võimalus oli olemas.

48 Seevastu väidab ta, et see oli „15. jaanuari hommikul kell 8:40“, kui ta sai „eelmise päeva õhtul tema isiklikku e-postkasti saadetud e-kirjast tõenäoliselt teada (osaliselt, st dokumendi viimasest leheküljest)“.

49 Hageja väide, et ta sai kõnealusest e-kirjast tõenäoliselt teada alles 15. jaanuari 2019. aasta hommikul, ei ole siiski tähtaja kulgema hakkamise hetke kindlaksmääramisel otsustav, nagu on märgitud eespool punktis 42. Hageja vastusest nähtub, et ta tugines kohtupraktika ebaõigele tõlgendusele, mille kohaselt on teatavakstegemise kuupäeva kindlakstegemisel määrava tähtsusega otsusest tegelikult teadasaamise kuupäev. Eespool punktis 42 on aga märgitud, et selleks, et otsus oleks personalieeskirjade tähenduses nõuetekohaselt teatavaks tehtud, ei pea otsuse adressaat olema selle sisust tegelikult teadlik, vaid talle peab olema antud võimalus sellega tutvuda.

50 Kui hageja argumentidega nõustuda, viiks see tõdemuseni, et kui otsusest teatatakse ilma kättesaamise kinnitust nõudmata, oleks adressaadil õigus valida, mis kuupäeval tal oli võimalik selle sisuga tutvuda (vt selle kohta 29. novembri 2018. aasta kohtuotsus WL *vs.* ERCEA, T-493/17, ei avaldata, EU:T:2018:852, punkt 63). Õiguskindluse põhimõttega on aga vastuolus see, kui pooled saavad valida hagi esitamise tähtaja kulgema hakkamise hetke (16. detsembri 2010. aasta kohtumäärus AG *vs.* parlament, F-25/10, EU:F:2010:171, punkt 51).

51 Mis puudutab hageja väidet, et temal või tema õigusnõustajal ei olnud väidetava teatamise hetkel, st 14. jaanuaril 2019 kell 18:05 mingit kohustust tutvuda oma e-postiga, siis tuleb tõdeda, et ei ole olemas üldiselt kohaldatavat ajavahemikku, mille jooksul võib otsuse nõuetekohaselt teatavaks teha ja millest väljaspool ei ole teatavakstegemine kehtiv.

52 Esiteks tuleneb eespool punktis 37 viidatud kohtupraktikast, et ainult asjaolu, et adressaadil on võimalus talle teatavaks tehtud otsuse sisuga tutvuda, iseloomustab otsuse teatavakstegemist. Selle määratluse kohaselt ei oma seega tähtsust asjaolu, kas teatavakstegemine toimub hommikul, keskpäeval, õhtul või isegi öösel. Kui adressaadil on võimalik talle hilisõhtul edastatud otsuse sisuga tutvuda, on otsus talle sel hetkel teatavaks tehtud. Kui adressaat saab otsuse sisuga tutvuda alles järgmisel päeval või hiljem, on otsus talle alles sel hetkel teatavaks tehtud.

53 Teiseks märgib Üldkohus, et ei ole võimalik vajaliku õiguskindlusega määrata ajavahemikke, mille jooksul peetakse teatavakstegemist kehtivaks, ja välistada teisi ajavahemikke. Võimalike adressaatide kättesaadavus ja nende ühenduses olemise võime võivad märkimisväärselt varieeruda. Seoses sellega tuleb rõhutada, et seadusandja otsustas väljendada hagi esitamise tähtaegu päevades, nädalates ja kuudes, mitte tundides, mis annab tunnistust sellest, et seadusandja ei omista tähtsust sellele, et teatamine toimuks kindlas ajavahemikus.

54 Kolmandaks ei oleks loogiline näha ette kindlat ajavahemikku e-posti teel teatamiseks, samas kui tähtkirja teel teatamine võib põhimõtteliselt toimuda päeva mis tahes hetkel. Tähtkirja üleandmise kellaaeg sõltub eelkõige postikorraldusest. Selleks et suurendada tähtkirja tegeliku üleandmise võimalust, ei ole posti toomine varahommikul või päeva lõpus vähemalt praegu ebatavaline. See, kas kellaaeg on sobiv või mitte, ei ole teatavakstegemise kehtivuse tuvastamisel määrava tähtsusega, kui adressaat saab teatavaks tehtava dokumendi kätte.

55 Selle kohta nähtub kodukorra artikli 58 lõike 1 punktist b, et aktide puhul, millest tuleb teatada, hakkab hagi esitamise tähtaeg kulgema teatavakstegemise päeva lõpust, sõltumata kellaajast, mil vaidlustatud akt teatavaks tehti (vt selle kohta analoogia alusel 15. jaanuari 1987. aasta kohtuotsus Misset *vs.* nõukogu, 152/85, EU:C:1987:10, punkt 7, ja 11. juuni 2020. aasta kohtumäärus GMPO *vs.* komisjon, C-575/19 P, ei avaldata, EU:C:2020:448, punkt 30).

56 Kuna vaidlustatud otsuse kättesaamine on käesolevas asjas tõendatud (vt eespool punktid 23, 40 jj), saavad üksnes hageja ja tema õigusnõustaja olukorraga seotud takistused, mis ei võimaldanud neil vaidlustatud otsusega tutvuda 14. jaanuaril 2019 pärast selle kättesaamist, seada kahtluse alla järelduse, et neil oli sel kuupäeval võimalik selle otsusega korralikult tutvuda. Arvestades Euroopa välisteenistuse esitatud faktilisi asjaolusid, mis puudutasid vaidlustatud otsuse teatavakstegemist hagejale ja tema õigusnõustajale e-kirjade ja programmi Ares kaudu, ning seda, et vaidlustatud otsuse kättesaamine on käesolevas asjas tõendatud, oleks hageja seega pidanud esitama võimalikud põhjused, miks temal ega

tema õigusnõustajal ei olnud võimalik 14. jaanuaril 2019 kätte saadud vaidlustatud otsusega tutvuda (vt selle kohta analoogia alusel 17. novembri 2016. aasta kohtuotsus Fedtke *vs.* EMSK, T-157/16 P, ei avaldata, EU:T:2016:666, punkt 41).

57 Vaatamata Üldkohtu küsimustele ei ole hageja selle kohta siiski ühtegi täpsustust esitanud. Vastupidi, ta piirdus märkimisega, et ta sai Euroopa välisteenistuse e-kirjadest „tõenäoliselt“ teada alles 15. jaanuaril 2019 ja et ta leiab, et ta ei olnud kohustatud enne seda hetke oma e-postiga tutvuma. Lisaks ei vaielnud ta vastu sellele, et teda esindas sel hetkel õigusnõustaja, kes sai Euroopa välisteenistuse e-kirja samal päeval ehk 14. jaanuaril 2019.

58 Seetõttu ja arvestades eespool punktides 31 ja 32 märgitut, leiab Üldkohus, et võttes arvesse Euroopa välisteenistuse esitatud tõendeid ja seda, et hageja ja tema õigusnõustaja ei esitanud ühtegi tõendit, millest nähtuks, et hagejal ega tema õigusnõustajal ei olnud võimalik 14. jaanuaril 2019 kätte saadud e-kirjadega tutvuda, tuleb asuda seisukohale, et Euroopa välisteenistus on täitnud tõendamiskoormise nõuded. Seega on tõendatud, et hageja sai vaidlustatud otsuse kätte 14. jaanuaril 2019 ning tal oli ka võimalik selle otsusega sel kuupäeval tutvuda.

59 Tuleb järeldada, et eespool punktis 37 viidatud kohtupraktika tähenduses tehti vaidlustatud otsus hagejale nõuetekohaselt teatavaks 14. jaanuaril 2019.

60 Kohaldades eespool punktides 26–28 selgitatud tähtaja arvutamise meetodit, on 25. aprillil 2019 esitatud hagiavaldus seega hilinenult esitatud.

61 Sellest järeldub, et hagi tuleb ilmselge vastuvõetamatuse tõttu jätta läbi vaatamata.

## Kohtukulud

62 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna hageja on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud vastavalt Euroopa välisteenistuse nõudele välja mõista hagejalt.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

**1. Jätta hagi ilmselge vastuvõetamatuse tõttu läbi vaatamata.**

**2. Mõista kohtukulud välja TO-lt.**

Luxembourg, 31. juuli 2020.

Kohtusekretär
E. Coulon

Kohtu president
J. Svenningsen